

Lainsäädäntö ja tuotekohtainen kelpoisuuden todentaminen

Rakentamisen kiertotalous- materiaalien
uudelleenkäytön mahdollisuudet

KARELIA AMK webinaari 19.2.2026

Katja Tähtinen, TkT, RTA

Tutkimusjohtaja, Rakennustietosäätiö RTS sr.

Työelämäprofessori Aalto-yliopisto

Rakennustuotteen kelpoisuus on varmistettava rakennushankkeessa

- Rakennustuotteen kelpoisuus on varmistettava rakennushankkeessa siten, että tuotteen ominaisuudet on osoitettu tunnistetun menettelyn (CE-merkintä tai kansallinen hyväksyntä)
- Rakennustuotteiden kelpoisuus osoitetaan CE-merkinnällä, jos tuote kuuluu harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalaan tai valmistaja on hakenut tuotteelle ETA:n (eurooppalainen tekninen arviointi).
- Kansalliset rakennustuotteiden hyväksyntämenettelyt ovat valmistajille vapaaehtoisia menettelyitä tilanteisiin, joissa tuote ei kuulu CE-merkinnän piiriin.
- Uusi rakennustuoteasetus (2024/3110) pitää sisällään uudelleenkäyttöä koskevat säännökset, mikä mahdollistaa yhdenmukaistettujen tuotestandardien laatimisen uudelleenkäytettäville rakennustuotteille tulevaisuudessa.
- Kunnes standardointityö on saatu päätökseen, tuotteiden uudelleenkäyttö tapahtuu **kansallisen tuotehyväksyntämenettelyn mukaisesti ja viimekädessä rakennuspaikkakohtaisella varmentamisella.**

[Vanhojen-rakennustuotteiden-kelpoisuus-ja-soveltuvuus-Suosituksentueksi.pdf](#)

KEMIALLISET ALTISTEET- lainsäädännön asettamat reunaehdot 1/3

- Rakennustuotteisiin liittyvän kemikaalilainsäädännön tavoitteena on varmistaa, että rakennustuotteet ovat turvallisia ihmisille ja ympäristölle.
- REACH-asetus (EY N:o 1907/2006) ja POP-asetus (EU 2019/1021)
 - Näiden asetusten vaatimukset on täytettävä rakennustuotteita markkinoille saatettaessa **(ts. kun tuote vaihtaa omistajaa)**.
- Uudelleenkäytettävän rakennustuotteen on täytettävä lainsäädännön asettamat perusvaatimukset.
- Rakentamislaki (751/2023) ja terveydensuojelulaki (763/1994)
 - Rakennustuotteista ei saa aiheutua sellaisia päästöjä sisäilmaan tai ympäristöön, joita ei voida pitää hyväksyttävänä.
 - Osin tulkinnanvarainen, sillä nykyisellään ei ole olemassa säädettyjä velvoitteita mitattavista kemiallisista parametreista tai näihin sidottuja raja-arvoja.

[Opas uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden ja soveltuvuuden selvittämiseen sekä suunnitteluun](#)

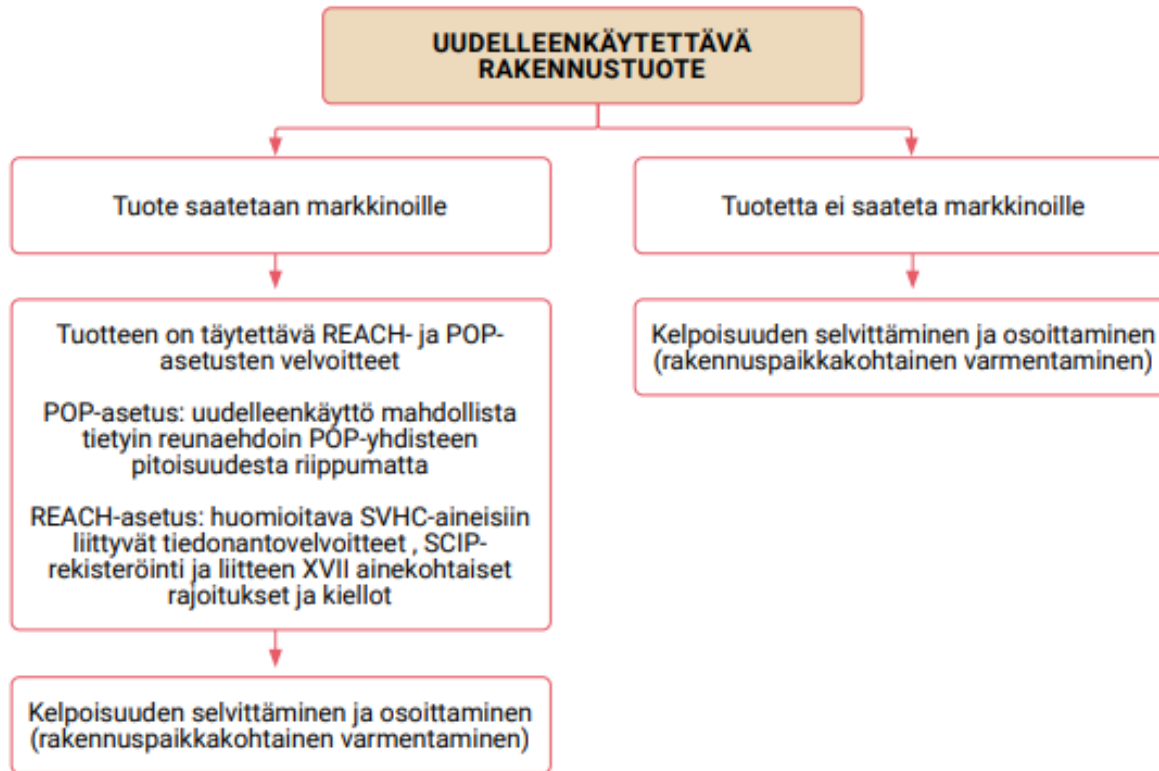
KEMIAALLISET ALTISTEET- lainsäädännön asettamat reunaehdot 2/3

- REACH- ja POP-asetukset
- Vaatimuksia on noudatettava, mikäli rakennustuotteet saatetaan markkinoille ts. tuote vaihtaa omistajaa.
- Olennaisia kohtia ovat aineita esineissä koskevat rajoitukset ja kiellot.
- REACH-asetuksen osalta on huomioitava erityistä huolta aiheuttaviin SVHC-aineisiin liittyvät tiedonantovelvoitteet ja liitteen XVII rajoitukset ja kiellot.
- POP-asetuksen osalta on huomioitava, että rakennustuotetta voidaan uudelleenkäyttää POP-yhdisteen pitoisuudesta riippumatta, mikäli rakennustuote on ollut käytössä ennen kuin yhdistekohtainen rajoitus on tullut voimaan.
 - POP Persistent Organic Pollutant (Pysyvät orgaaniset yhdisteet; kansainväliesti rajoitettuja, pysyviä, myrkyllisiä, kertyviä, esim. PCB.) SVHC erityistä huolta aiheuttavat aineet esim. palonestonaineet, muovien pehmentimet,.

KEMIALLISET ALTISTEET- lainsäädännön asettamat reunaehdot 3/3

REACH- ja POP-asetukset

- Vaatimuksia on noudatettava, mikäli rakennustuotteet saatetaan markkinoille ts. tuote vaihtaa omistajaa.
- Olennaista on aineita esineissä koskevat rajoitukset ja kiellot.
- REACH-asetuksen osalta on huomioitava erityistä huolta aiheuttaviin SVHC-aineisiin liittyvät tiedonantovelvoitteet ja liitteen XVII rajoitukset ja kiellot.
- POP-asetuksen osalta on huomioitava, että rakennustuotetta voidaan uudelleenkäyttää POP-yhdisteen pitoisuudesta riippumatta, mikäli rakennustuote on ollut käytössä ennen kuin yhdistekohtainen rajoitus on tullut voimaan.

Kaavio 1. Uudelleenkäytettävä rakennustuote ja markkinoille saattamisen vaikutus rakennustuotteen kelpoisuuden selvittämiseen ja osoittamiseen rakennuspaikka-kohtaisessa varmentamisessa.

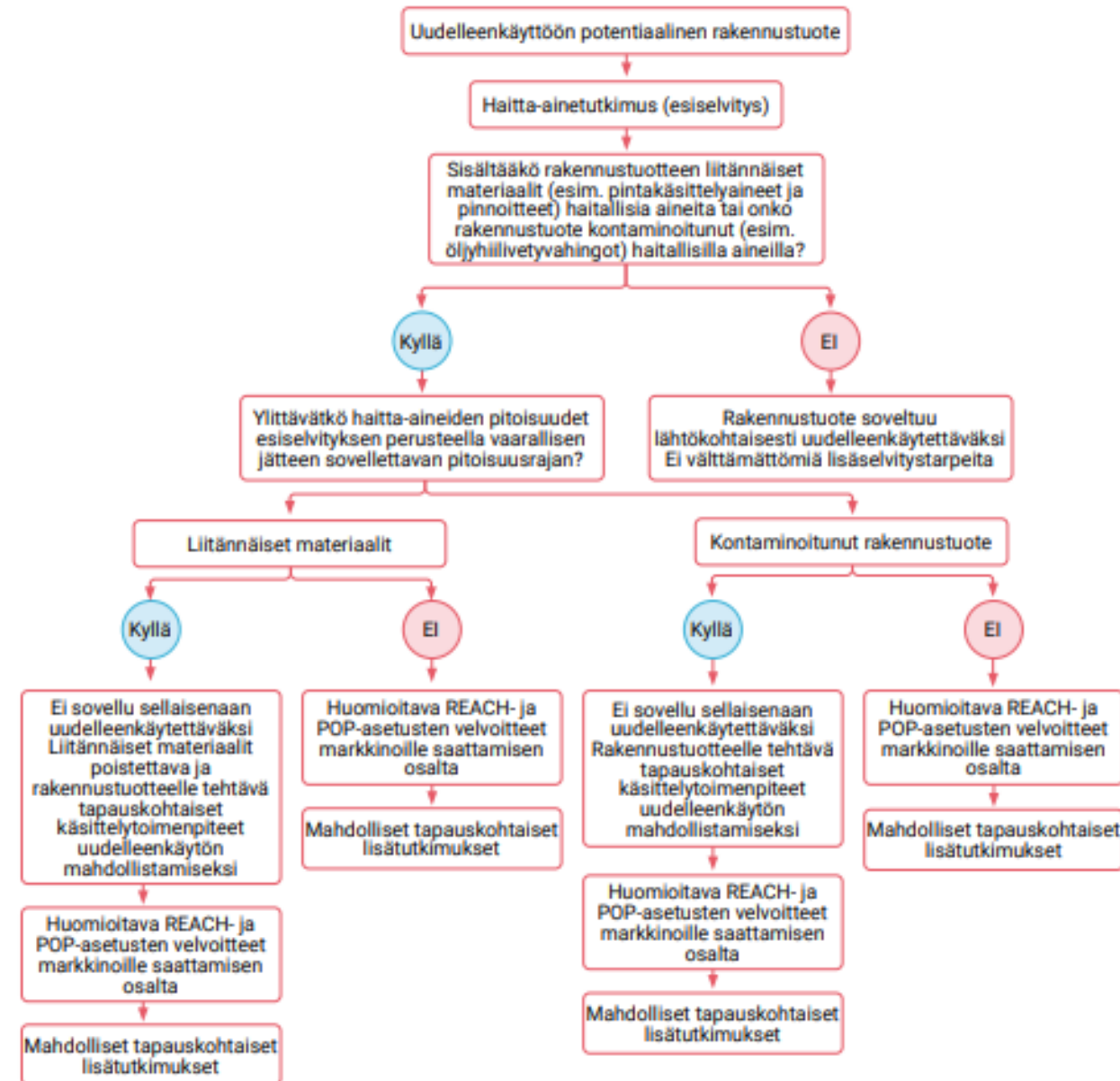
POP Persistent Organic Pollutant (Pysyvät orgaaniset yhdisteet; kansainväliesti rajoitettuja, pysyviä, myrkyllisiä, kertyviä, esim. PCB.) SVHC erityistä huolta aiheuttavat aineet esim. palonestonaineet, muovien pehmentimet,.

YHTEENVETONA

- **UURAKET-hankkeessa** tarkastelun alla olevat rakennustuotteet ovat sellaisenaan suhteellisen vähäpäästöisiä eivätkä sisällä sisäympäristöissä terveydelle haitallisia olevia aineita merkityksellisissä määrin.
- Otantaluonteiset testaukset rakennustuotteista eivät ole rutiininomaisesti tarpeen.
- Tapauskohtaisesti ja tarkoituksenmukaisesti suoritettavat testaukset ovat suositeltuja tavanomaisesta poikkeavissa tilanteissa.

[Opas uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden ja soveltuvuuden selvittämiseen sekä suunnitteluun](#)

[UURAKET-hankkeen loppuraportti](#)

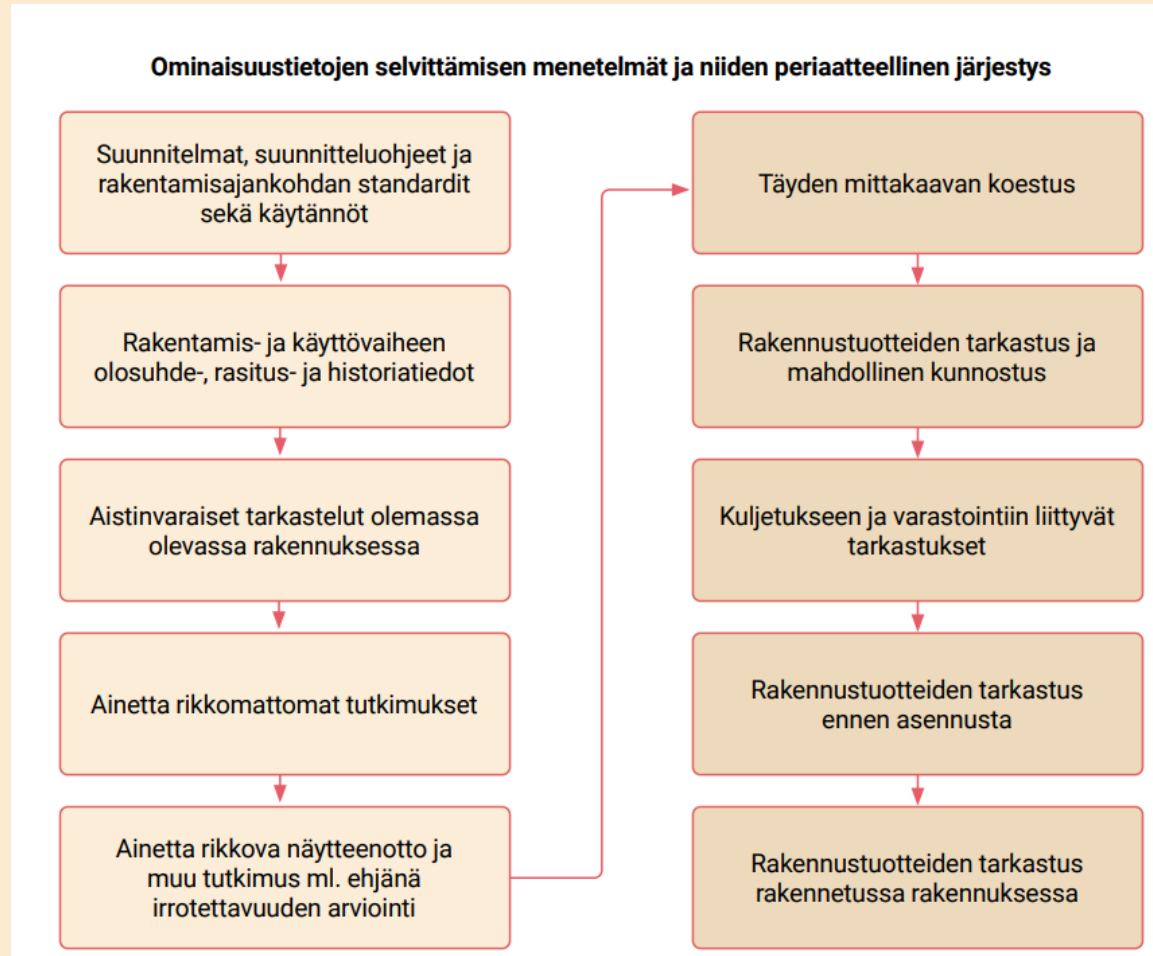

Kelpoisuuden ja soveltuvuuden selvittämisen vaiheet

[Opas uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden ja soveltuvuuden selvittämiseen sekä suunnitteluun](#)

Selvitysten menetelmät ja järjestys

Opas uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden ja soveltuvuuden selvittämiseen sekä suunnitteluun

Uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden ominaisuuksien selvittäminen

- Tutkimustarpeet ja laajuus määräytyvät tapauskohtaisesti sen mukaan, mitkä ovat:
 - rakennuksen ja rakennusosien ja -tuotteiden lähtötiedot
 - mikä on uudelleenkäytettävän rakennustuotteen tuleva käyttökohde ja -tarkoitus sekä
 - mitkä ovat rakennustuotteelta vaaditut ominaisuudet.
- Selvittämällä ensin kriittiset ominaisuudet ja sen jälkeen tarkat käyttökohteen edellyttämät ominaisuudet voidaan välttää tarpeetonta tutkimista ja testaamista (vrt. teollinen tuotanto).
- Suurin osa UURAKET-oppaassa esitetyistä tutkimus- ja testausmenetelmistä on yleisesti hyväksyttyjä ja käytössä olevia menetelmiä, jotka on kuvattu niihin liittyvissä standardeissa, ohjeissa ja oppaissa.

Uudelleenkäytettäviä rakennusosia voidaan käyttää vaatimattomammassa käyttökohteessa kuin se alun perin on suunniteltu. Tällöin uudelleenkäyttöselvitys voi olla kevyempi.

Tuotekohtaiset olennaiset vaatimukset, esim.

Esimerkki
 Uudelleenkäytettävien
 betonisten pilari- ja
 palkkielementtien olennaiset
 ominaisuudet.

(UURAKET-hankkeen rajaukset:
 sisätiloista-sisätiloihin, ei suoraa
 sää- ja tai maaperärasitusta)

[Opas uudelleenkäytettävien
 rakennustuotteiden kelpoisuuden ja
 soveltuvuuden selvittämiseen sekä
 suunnitteluun](#)

Olennainen ominaisuus*)	Vaatus Uudelleenkäytettävät betoniset pilari- ja palkkielementit
Betonin puristuslujuus	Arvioitava standardeja EN 1990 Liite D, EN 13791, SFS 7508 ja NS 3682 soveltaen.
Betoni- ja jänneterästen vetolujuus	- Arvioitava betoniterästen (pääteräkset, hakateräkset) lujuusluokka standardia SFS 1300 soveltaen. - Arvioitava jänneterästen 0,1-raja ja vetomurtolujuus.
Kuormituskestävyys	- Esitettävä tuotteen olennaiset mitat. - Arvioitava betoniterästen mitat ja sijainnit. - Arvioitava jänneterästen halkaisijat, poikkileikkauspinta-alat ja sijainnit.
Palonkestävyys	Esitettävä paloturvallisuusasetuksen (848/2017) mukainen palonkestävyysluokka [R].
Vaaralliset ja haitalliset aineet sekä epäpuhtaudet	Arvioitava vaaralliset ja haitalliset aineet sekä epäpuhtaudet, ja niiden vaikutukset käyttökohteessa.
Detaljitiedot	Esitettävä tuotteen dimensioid vaihteluväleineen sisältäen aukotukset, rei'itykset ja liitososat kuvauksineen.
Pitkäaikaiskestävyys	- Arvioitava betonin peitepaksuudet. - Arvioitava betonin karbonatisoitumissyvyydet. - Esitettävä standardin EN 1992-1-1 mukaiset rasitusluokat. - Arvioitava pitkäaikaiskestävyyttä standardia EN 1992-1-1 ja sen kansallista liitettä sekä ohjetta by68 soveltaen.
Poikkeamat	Esitettävä merkittävät poikkeamat, joilla on vaikutusta tuotteen olennaisiin ominaisuuksiin.

*) Testaus- ja mittaustarvetta voidaan harkita tapauskohtaisesti huomioimalla alkuperäisten tuotetietojen (muun muassa leimojen, suunnitelmien, säädösten, taulukkoarvojen) kattavuus ja luotettavuus.

Kelpoisuuden ja soveltuvuuden esittäminen rakentamislupaprosessissa

Uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuus ja soveltuvuus selvitetään tarve- ja kohdekohtaisesti:

- Viranomaisen on helpompi arvioida, täyttääkö uudelleenkäytettävä rakennustuote sitä koskevat olennaiset vaatimukset ja kohdekohtaisen soveltuvuuden rakennushankkeessa.

Esitettävien dokumenttien on sisällettävä:

- ❖ Tuotteen olennaisten ominaisuuksien arvioinnin, tutkimisen ja testaamisen tulokset, (esimerkiksi koneluettava tuotekortti, tuotetieto) ja johtopäätökset sisältäen epävarmuustekijät sekä yhteenvedon uudelleenkäytön näkökulmasta.
- ❖ Rakenne- ja muiden suunnittelijoiden suunnitelmat ja / tai arviot, joista käy ilmi uudelleenkäytettävän rakennustuotteen soveltuvuus käyttökohteeseen.

[Opas uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden ja soveltuvuuden selvittämiseen sekä suunnitteluun](#)

"Uudelleenkäytön
sujuvoittaminen perustuu
luotettaviin menettelyihin sekä
yhteiseen toimintamalliin."

Kiitos!

Katja Tähtinen

Katja.tahtinen@rts.fi

Katja.tahtinen@aalto.fi

p. 040 584 3360